

Heiligen in een onheilige wereld

Preek over 1 Korintiërs 7: 20-24

Te lezen: 1 Korintiërs 7 : 20-24
Datum: 22 april 1990

Er bestaat onder christenen de uitspraak: 'We zijn niet van de wereld, maar we leven wel in de wereld'. Als gelovigen leven we in de wereld. Dat klinkt bijna als het intrappen van een open deur. Wat we als gelovigen ook doen: bidden, zingen, de bijbel lezen, een zieke bezoeken en troosten: we zijn altijd in de wereld.

Zelfs in de kerk zijn we in de wereld. De stenen waaruit de muren van deze kapel zijn opgetrokken zijn geen andere stenen dan waarmee het eerste het beste café in de binnenstad van Utrecht is gebouwd. Neem nou de uitbreiding van deze kapel! De zalen waarin straks Bijbelstudie wordt gegeven en zondagsschool wordt gehouden komen niet uit de hemel neerdalen. Die worden gewoon gebouwd door gewone metselaars en timmerlui van een werelds aannemingsbedrijf. En als zo'n timmerman zich daarbij op zijn duim slaat... zegt hij waarschijnlijk iets.... dat geen lied uit de bundel 'Opwekking' is. En we moeten de bouw met z'n allen heel gewoon met heel gewoon geld betalen. Zo gewoon, zo werelds is het christelijke leven, is het gemeentelijke leven, ook nog eens een keer!

We leven in de wereld. Sommige christenen doen het voorkomen alsof dit een betreuenswaardig lot is. Het is eigenlijk jammer dat we als gelovigen nog steeds in deze wereld leven! We zouden als christenen met ons geloof in de hemel veel beter uit de voeten kunnen dan hier in deze wereld. Liefde, lofprijzing, nieuw leven, toewijding, heiliging, gemeenschap met Christus en met elkaar: dat lukt hierboven veel beter dan hier beneden! Neem bijvoorbeeld de heiliging, het thema van prediking en Bijbelstudie in onze gemeente in deze maanden. De heiliging van dat persoonlijk leven wordt toch wel erg moeilijk omdat we nu eenmaal in zo'n onheilige wereld leven! Dat we uitgerekend in deze onheilige wereld naar de heiliging moeten streven, is geen betreuenswaardige complicatie van de heiliging van het leven. Het heeft alles te maken met de aard en het doel van de heiliging! De wereld waarin we leven is niet een belemmerende factor in onze persoonlijke levensheiliging. De wereld waarin we leven is niet de boze omgeving die het ons moeilijk maakt om de heiligen te worden waartoe we verlost zijn en waartoe wij de heilige Geest hebben ontvangen. U hebt gelijk: dat alles is de wereld waarin we leven ook vaak! Maar als je het naadje van de kous wilt weten, als je het puntje op de i van de heiliging wilt zetten, als je het diepste woord wilt spreken over wat 'levensheiliging' en 'wereld' met elkaar te maken hebben, moet je zeggen: 'We zijn geroepen tot levensheiliging in deze wereld, omdat de wereld zelf bestemd is tot heiliging.' Niet alleen individuele gelovigen, niet alleen de christelijke gemeente is bestemd tot heiliging. Maar ook de wereld waarin we leven! 'Heilig' is degene, is datgene wat bij God past, wat bij Hem niet uit de toon valt. Alles wat God geschapen heeft, heeft Hij tot heiligheid geschapen.

In Genesis 1 lezen we dat elke scheppingsdag eindigt met de opmerking van God dat het werk van zijn handen 'goed was'. Gods schepping was goed, zoals God zelf goed is. De schepping, de wereld, paste bij zijn Maker. De wereld was heilig. Nooit heeft God dit doel met zijn wereld opgegeven. De wereld waarin we leven is bestemd tot heiligheid. De wereld, en het leven daarop, is bestemd tot de goedheid, de vreugde, de rijkdom, de schoonheid, de wijsheid, de liefde die God zelf is.

We lezen dat Paulus in 1 Kor. 7:31 schrijft: ‘.... het uiterlijk van deze wereld is bezig te verdwijnen’. Maar daarmee is de wereld niet bezig van het toneel te verdwijnen! We kunnen niet net doen alsof we het straks in het eeuwige leven zonder wereld doen. Het uiterlijk van deze wereld is bezig te verdwijnen. Maar er komt een nieuwe wereld. Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Op deze nieuwe aarde zal God bij de mensen wonen. En de mensen, en alles wat zij doen en zeggen en denken, zal bij God passen. De wereld zal echt bij God horen. De wereld zal heilig zijn.

We zijn als christenen door God geroepen tot heiliging. Geroepen tot heiliging in een onheilige wereld. In een onheilige wereld die desondanks door God bestemd is tot heiligheid. Dat we in uitgeroepen deze wereld tot heiliging zijn geroepen is inderdaad roeping. Geen pech, geen lot, maar roeping.

Let eens goed op wat Paulus in 1 Kor. 7 over roeping schrijft.

In vers 20 lezen we: ‘Een ieder blijve bij die roeping, waarin hij was, toen hij geroepen werd’. Roeping heeft hier een dubbele betekenis. Er is tweërlei roeping. Een roeping waarin je bent als je geroepen wordt tot geloof in Christus..... Die laatste roeping kunnen we plaatsen. Maar wat bedoelt Paulus met die eerste roeping? Die roeping waarin je bent op het moment dat je tot geloof in Christus wordt geroepen? Dat maakt Paulus duidelijk in vers 21, als hij schrijft: ‘Zijt gij als slaaf geroepen, bekommer u daarover niet’. Die eerste roeping heeft te maken met de plaats die je in de wereld inneemt.

In Paulus’ tijd waren er christenen die in de maatschappij de plaats van slaaf innamen. U bent misschien onderwijzer of leraar (en dat zeg ik niet omdat deze beroepen de oude slavernij het dichtst benaderen). U bent bankemployé. U bent huisvrouw. Je zit in de eindexamenklas van de MEAO. Wanneer u als onderwijzer, als bankemployé of als huisvrouw geroepen bent tot geloof in Christus, is óók het staan voor de klas en het werken met geld en de zorg voor een huisgezin een roeping! Je moet niet denken dat je ineens iets heel anders moet gaan doen, wanneer je tot geloof in Christus bent gekomen. Er zijn mensen, die drie maanden nadat ze christen zijn geworden menen, dat ze hun plaats in de maatschappij moeten opgeven om voorganger of zendeling te worden. Paulus schrijft in vers 20: ‘Ieder blijve bij die roeping, waarin hij was, toen hij geroepen werd’. De computerprogrammeur moet gewoon programmeur blijven. En de huisvrouw huisvrouw. En de leerling-verpleegster moet gewoon haar diploma halen. En als je als christen geroepen wordt tot voorganger of zendeling, laat de Heer je dit mettertijd wel weten.

Leven in deze wereld is inderdaad een roeping. We zijn geroepen tot heiliging in deze wereld. Geroepen om op een heilige manier voor de klas te staan of in de schoolbanken te zitten. Geroepen om op een heilige manier op de ING-bank met geld om te gaan. Geroepen om in een ziekenhuis op een heilige manier met stervende mensen om te gaan. Geroepen om op een heilige manier kinderen op te voeden. We zijn als christenen geroepen tot heiliging in deze wereld. Omdat deze wereld zelf bestemd is tot heiligheid.

We zijn geroepen tot heiliging in een onheilige wereld die bestemd is tot heiligheid. Daar zit een geweldige spanning in. In 1 Kor. 7 demonstreert Paulus deze spanning aan het voorbeeld van de positie van de slaaf, die christen is geworden. Hij roept zo’n slaaf op om slaaf te blijven. Hij schrijft in vers 22: ‘Ben je als slaaf geroepen, bekommer je daarover niet’.

Dat klinkt ons, moderne mensen, heel ongerijmd in de oren. Wij geloven toch in het fundamentele recht dat ieder mens heeft op vrijheid. De slaaf is voor ons ongeveer

het symbool van een slechte wereld die verdwijnen moet. Paulus zegt tegen de christen-slaaf: Blijf wat je bent! Christus heeft je vrijgemaakt. Op de nieuwe aarde zul je helemaal vrij zijn, dat hoort uiteraard bij de nieuwe aarde! Maar toch: houd deze oude wereld vast, zelfs op het punt waar zij het meest oud en zonder toekomst is. Houd haar vast op het punt van de onvrijheid. Blijf slaaf! Wat een spanning! Enerzijds klinkt het: 'De slaaf, die in de Heer geroepen werd, is een vrijgelatene des Heren'. En dat is niet alleen geestelijk bedoeld. Maar ook maatschappelijk. In vers 23 lasen we: 'Weest geen slaven van mensen'. Anderzijds zegt Paulus tegen een slaaf die door Christus is vrijgekocht: 'Blijf in de wereld wat je bent, blijf slaaf!' Wat een spanning! Door het geloof eigenlijk thuishoren op de komende nieuwe aarde, waar je als mens echt vrij bent. En tegelijkertijd de roeping aanvaarden om de oude wereld vast te houden waar zij het meest oud is.

Dat is geen conservatisme! Het christendom is vaak verweten dat het grote woorden spreekt over een nieuwe toekomst, maar tenslotte met enkele stichtelijkheden maatschappelijk alles bij het oude laat. Wat Paulus tegen de christen-slaaf zegt is geen conservatisme. Het is revolutionair. Het keert de maatschappij om. Niet van buitenaf, met geweld. Maar van binnenuit, door innerlijke vrijheid.

Echte verandering komt er alleen door innerlijk vrije mensen. Afgelopen winter hebben we dit allen kunnen zien in de omverwerping van communistische dictaturen in Oost-Europa. Geen politiek systeem heeft blijvend macht over mensen die innerlijk vrij zijn. In nog veel sterkere mate geldt dit van mensen die door Christus zijn vrijgemaakt. Als je door Christus bent vrijgemaakt uit de macht van de zonde, ben je ook vrijgemaakt uit alle bindingen die gestempeld zijn door de zonde. Een christen heeft een revolutionaire innerlijke vrijheid. De nieuwe aarde zal komen als daad van God. Wij behoeven de nieuwe aarde niet te maken. Maar de komst van de nieuwe aarde staat niet los van de vrijheid waarmee christenen in de verbanden van deze oude wereld het leven heiligen.

Een slavenhouder heeft tenslotte geen macht over een slaaf die innerlijk vrij is. Een christen-slaaf holt door zijn innerlijke vrijheid de wereld van de slavernij van binnen uit, tot deze als een vermolmd bouwwerk ineenzakt. Het is dwaasheid om te denken dat met de afschaffing van de slavernij, in de vorige eeuw, alle slavernij verdwenen is. Uw chef zegt tegen u: Je moet ons bedrijf dit jaar aan een omzetverhoging van drie ton helpen. Hoe je dit doet is jouw zaak. Maar laat ik heel duidelijk zijn: je positie in het bedrijf is ermee gemoeid!

Over slavernij gesproken! Voor je het weet ben je een slaaf van die drie ton, die je binnen moet halen. En heb je jezelf met je christelijke normen en waarden verkocht aan dubieuze praktijken om je toekomst binnen het bedrijf veilig te stellen.

Paulus zegt niet tegen u: Ga elders solliciteren! Zie een baan bij de EO te krijgen! Hij zegt: 'Blijf bij de roeping waarin je was toen je geroepen werd'. Durf te leven uit de vrijheid waartoe Christus je heeft bevrijd! Durf tegenover je chef een innerlijk vrij mens te zijn! Als u zó leeft heiligt u uw leven in een onheilige wereld. En u heiligt niet alleen uw eigen leven. In zekere zin heiligt u ook de wereld waarin u leeft. U werkt er aan mee dat deze oude wereld wordt vrijgemaakt voor, gericht raakt op, de komst van de nieuwe aarde.

Amen.